

Steeds meer vragen over CO2 en papier

Geleidelijk aan komen steeds meer mensen er achter dat het niet eenvoudig is vast te stellen wat wel, wat minder en wat niet goed is voor onze leefomgeving. In grote lijnen is het wel duidelijk: verspilling is uit den boze en ook over het feit dat CO2-emissies moeten worden verminderd is vrijwel iedereen het eens.

Maar over wie en in welke mate emissies veroorzaakt en wat je daar aan doet, wordt nog volop gediscussieerd. De laatste tijd hoor je weer steeds meer over het 'cradle to cradle'-principe: hoe kan je producten zo maken dat hun grondstoffen maximaal hergebruikt kunnen worden? De papierwereld heeft daar al aardig wat ervaring mee. De wetenschappelijke berekeningen die keuzes in dat proces moeten onderbouwen omvatten echter vaak maar een deel van de keten. En dat leidt dan weer tot discussies. Zo verscheen recent in het vakblad Graficus een artikel waarin werd berekend dat nieuw papier, als je de gehele keten van een drukwerkproductie doorrekent, als enige een positieve bijdrage levert aan de compensatie van emissies. Voorwaarde is wel dat je bomen gebruikt uit een duurzaam onderhouden bos (FSC of PEFC), want alleen dan is gegarandeerd dat er meer bomen worden geplant dan omgehakt. Ook moeten, om de CO2-emissie als gevolg van transport te beperken, de te overbruggen afstanden tussen bos, pulp- en papierfabriek en afnemer zo kort mogelijk zijn.

Op het artikel in de vorige nieuwsbrief, waarin FSC International zei dat verantwoord bosbeheer ook essentieel is in de strijd tegen het broeikaseffect, kwamen eveneens de nodige reacties. FSC Nederland licht het hoe en waarom in eenvoudige, maar heldere bewoordingen toe: 'Als je bomen (stammen) beschadigt en in het bos achterlaat, gaan ze liggen rotten (verteren). Daarbij komt CO2 vrij, dezelfde CO2- die de boom tijdens zijn groei heeft vastgelegd. Door bij het oogsten geen of weinig schade te veroorzaken aan de bomen (stammen) die je niet meeneemt, kun je dit weglekken van CO2 voorkomen.' Een stelling die mede gebaseerd is op een studie die Francis E. Putz van de University of Florida deed samen met een aantal collega's uit andere landen, waaronder ook van de Rijksuniversiteit Utrecht.

Uit de studie blijkt dat je, door gebruik te maken van 'Reduced Impact Logging'-technieken, de emissie van CO2 aanzienlijk kunt beperken. FSC richt zich met dit advies overigens met name op bosexploitatie in de tropen, zoals bekend, naast papier, een ander belangrijk aandachtsveld voor de organisatie. Als ondersteunend bewijs voor het feit dat broeikasgas niet uitsluitend wordt veroorzaakt door verbranding van fossiele brandstoffen, geldt dat Indonesië 'met stip' is gestegen op de lijst van grote uitstoters van broeikasgas. De discussies rond dit onderwerp zullen nog wel enige tijd voortduren. Dat is ook nodig om uiteindelijk verantwoorde keuzes te kunnen maken. Maar voor 2009 zal gewoon blijven gelden: voorkom verspilling, lever je eigen bijdrage aan het verminderen van CO2-emissies en doe verder alles wat je denkt dat nodig is.